

2.7 Signalen van een stoornis in het autismespectrum

(uit: Boekje autisme in de klas aangevuld met items uit de praktijk)

Sociale interactie

- Weinig tot geen oogcontact.
- Weinig tot niet lachen naar de ouders
- Reageert niet wanneer het opgepakt wordt. (Het anticipeert niet op de nieuwe situatie)
- Deelt weinig tot geen belangstelling, plezier of interesse met een ander.
- Zoekt weinig troost
- Zoekt contact om in eigen behoeftes te voorzien.
- Reageert niet of nauwelijks op vertrek van de ouders
- Zwaait niet naar ouders, ontbreken van begroetingen
- Meer gericht op volwassenen dan op leeftijdsgenootjes
- Vlakke gelaatsuitdrukking.
- Toont emoties niet adequaat.
- Toont claimend gedrag.
- Heeft moeite te anticiperen op reacties van anderen.
- Het moeite hebben met het houden van fysieke afstand naar anderen
- Stelt zich niet weerbaar op of verweert zich ongepast.

Communicatie

- Vlakke intonatie; monotoon.
- Maakt weinig tot geen gebruik van ondersteunende gebaren, mimiek en lichaamshouding.
- Letterlijk nemen van de taal
- Begrijpt geen grapjes
- Sprake van "papegaaien" letterlijk herhalen van woorden en zinnen
- Moeite met woorden die verschillende betekenissen hebben.
- Geen of weinig gebruik van de ik – vorm.
- Ouwelijk taalgebruik.
- Vertelt onsamenvattend, maakt veel associaties.
- Vertelt niet of nauwelijks spontaan.
- Moeite met begrip van (voor)gelezen verhalen.
- Moeite met betekenisverlening van de gehele context, blijft hangen in details.
- Reageert nauwelijks op het roepen van eigen naam

Rigide repetitief gedragspatroon

- Weerstand tegen veranderingen.
- Angst en paniek in bepaalde situaties, schijnbaar onlogische angsten.
- Houdt zich vast aan bepaalde regels.
- Steeds dezelfde vragen stellen.
- Overdreven netjes en ordelijk.
- Obsessieve belangstelling voor specifieke zaken (treinen, landkaarten, molens)
- Geen spontaan gevarieerd fantasiespel ('doen – alsof'- spel)
- Vaak stereotiep en niet functioneel met spelmateriaal omgaan.
- Herhalende bewegingspatronen (friemelen met vingers, fladderen).
- Loopt op tenen, houterige motoriek.
- Gefascineerd door lichtjes en mechanisch (technisch) materiaal.
- Betasten, tikken, ruiken, likken aan voorwerpen.
- Reageert overgevoelig op geluiden en/of geuren
- Reageert nauwelijks op pijnprikkels